

Насоки за кандидатстване за включване в мрежата на иновативните училища на България за учебната 2017/2018 година

Съдържание

.....	1
Насоки за кандидатстване за включване в мрежата на иновативните училища на България за учебната 2017/2018 година.	1
I. Цел и визия на програмата за иновации	3
1. Подобряване на резултатите и критичното мислене чрез иновация.....	3
2. Характеристики на иновативното училище.....	4
II. Насоки за попълване на формуляра за иновативни училища от учебната 2017/2018 година.....	5
1. Начин на кандидатстване.....	5
III. Пояснителни текстове към въпросите във формуляра за включване в мрежата на иновативните училища на България за учебната 2017/2018 година.	8
1. Данни за училището:	8
2. Самооценка на състоянието на елементите на училищния живот (Отбележете по една категория за всеки ред, който се отнася за Вашето училище).*	10
3. Цел на иновацията:*	11
4. Подробно описание на иновативния процес и иновацията за периода на проекта.	11
5. План за изпълнението на иновацията по учебни години:*	13
6. Съответствие на иновацията с принципите и целите на националните и европейски образователни приоритети, както и със заложените цели в проекта	14
7. Възможност за разширяване на обхвата на иновативния процес:*	15
8. Възможност за мултиплициране на училищния опит и добрите практики (До 200 думи):*	16
9. Състояние и приложимост на материално-техническата база на училището в полза на предвидените иновации, осигурена сигурност и безопасни условия на обучение (До 200 думи):*	16
10. Информация за съответствие с изискванията в ДОС за организацията на дейностите в училищното образование, за общообразователната подготовка и за учебния план.*	16

11.	Информация за научни данни и други доказателства, свързани с ефективната приложимост на предложените иновации (до 150 думи). *	17
12.	Приложения съгласно чл. 71, ал.5 от НАРЕДБА № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование:*	17
13.	Ресурсна обезпеченост на иновацията:*	18
14.	Данни за контакт*	18
IV.	Оценяване на кандидатурите.....	19
1.	Критерии за оценяване	19
V.	Нормативни документи.....	20
1.	ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.....	20
II.1	(НАРЕДБА № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование Обн. - ДВ, бр. 68 от 30.08.2016 г., в сила от 30.08.2016 г. Издадена от министъра на образованието и науката Определяне на иновативни училища, Раздел II).....	21
II. 4	НАРЕДБА № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование Обн. - ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., в сила от 01.09.2016 г. Издадена от министъра на образованието и науката	27

I. Цел и визия на програмата за иновации

1. Подобряване на резултатите и критичното мислене чрез иновация

- **Целта** на програмата за иновации в средното образование е създаване на мрежа от иновативни училища в България.

- **Мрежата от иновативни училища** осигурява ясна и стратегическа посока, която променя фундаментално начина, по който България ще подготви общообразователните си училища за 21 век.

- **Иновативните училища** ще служат за модел за изграждане на училище от 21 век в България, в които учениците ще подобрят резултатите си и критичното си мислене чрез иновативни образователни процеси, методи на преподаване, училищно лидерство и учебни програми.

Целта на българската мрежа на иновативните училища е успешната интеграция на различните елементи за иновация. Чрез кандидатстването и ако Ви изберат да бъдете част от тази мрежа, Вие и Вашата училищна общност приемате да разработите план, който след това се интегрира в училището. Избраните училища трябва да създадат, развият и споделят материали, така че другите училища да могат да научат за Вашата иновация и за стъпките, които трябва да предприемат, за да я повторят и/или адаптират. Училищата от Българската мрежа на иновативните училища ще участват в местни и национални конференции за иновативни практики, за да показват как другите училища могат да се развиват успешно в бъдеще.

За тези цели Министерството на образованието и науката ще **подпомогне и осигури**:

- **Процеса на кандидатстване и времева рамка**, които да помагат на училищата в преценката на възможни иновации и в това дали имат интерес да станат част от мрежата от иновативни училища.

- **Иновативните практики и професионална мрежа**, видими в интернет, където учители и директори на училища ще могат да си споделят и да се учат един от друг.

- **Конференции и събития**, посветени на иновациите в училище.

- **Обединяване на местни иновативни мрежи** чрез посещения на открити уроци и взаимопомощ.
- **Развитие на образователните иновации** чрез подготовка и споделяне на ефективни практики по всякакъв начин.

2. Характеристики на иновативното училище

Четирите съставни елемента на иновативните училища

а) Иновативни учебно съдържание, учебни програми и учебни планове

Обучението е адаптирано, всеобхватно, мотивиращо и съобразено със ЗПУО и държавните образователни стандарти. Въвеждат се високи стандарти на обучение в класната стая. Учениците са ангажирани в активна интелектуална и емоционалната дейност и развиват умения за критично мислене.

б) Иновативни методи на преподаване и образователна среда

Училището създава/налага учебна и училищна култура, в която учениците се чувстват сигурни, подкрепяни от техните учители и съученици, за да се справят по-успешно с предизвикателствата пред себе си.

с) Иновативно управление и организация на учебния процес

Директорите задават модела и осигуряват професионалното израстване на учители и персонал, осигурявайки и развивайки учебно-възпитателна и социално-емоционална среда, която насърчава ученическото развитие. Среда, в която училищен персонал, родители, ученици и администратори се ценят един друг и допринасят за изграждане на атмосфера на уважение към личността.

д) Иновативна квалификация на учителите и учителско сътрудничество

Учителите работят всеотдайно за успеха и подобряването на учебния процес в класните стаи и училището. Те имат възможност за професионално развитие в една среда на непрекъснато усъвършенстване, учене през целия живот и уважение към другия.

II. Насоки за попълване на формуляра за иновативни училища от учебната 2017/2018 година

1. Начин на кандидатстване

В програмата за иновативни училища се кандидатства единствено чрез електронен формуляр. За улеснение на кандидатите е предоставен работен документ, който е аналогично копие на електронния формуляр. Работният документ е съвместим с поддържаните версии на Microsoft Office™ и с други текстови редактори. Кандидатите използват работния документ, за да разработят напълно проектното си предложение. Работният документ може да се запамятава на Ваш компютър и да се допълва във всеки един момент.

Важно! Когато електронният формуляр бъде достъпен, ще получите и подробни указания за неговото попълване. Електронният формуляр ще бъде публикуван до 15.12.2016 г. (четвъртък) на интернет сайта на МОН и РУО по области.

а) Полета за въпроси и полета за отговори

Работният формуляр за кандидатстване в списъка на иновативните училища е файл във формат .docx. В сивите полета са въпросите, а в белите полета под тях се поставят отговорите на съответните въпроси. Не се разрешават преформатиране, преномериране и изменение на текстовете в сивите полета (полетата за въпроси). Полетата за отговори могат да се разширяват неограничено и в тях да се поставят

текст, картини, диаграми, таблици и всички възможни елементи, които разрешава отговорът в рамките на указания лимит.

а) Шрифтове и форматиране на работния файл

Препоръчваме оригиналния шрифт на формуляра Calibri Light, Arial или Times New Roman, размер 12 и единична редова разредка. Имайте предвид, че при пренасянето на съдържанието на този формуляр в електронния формуляр за кандидатстване форматиранието може да се изгуби или промени. Това няма да повлияе на оценката на проектното Ви предложение.

б) Работен език

Формулярът за кандидатстване се попълва само на кирилица и на български език.

в) Ограничения за брой думи

Където в полетата има зададено ограничение за брой думи (напр. до 50 думи), имайте предвид, че формулярът няма да блокира по-дълъг текст и е **ангажимент на кандидата да ограничи текста до указания брой думи**. Проверка можете да направите в програмата за текстообработка (Microsoft Word или друга програма, която използвате). Съветваме Ви да поставяте във формуляра само проверени текстове: за дължина, правопис и качество. По-дългите отговори не са израз на по-добро развиване на темата. Стремете се да бъдете кратки, ясни и точни.

г) Задължителни въпроси

Повечето полета във формуляра са отбелязани като задължителни със символа * (звезда). Формулярът се счита за пълен и ще получи необходимия брой точки само ако всички задължителни полета са попълнени. Ако задължителното поле не касае проектното предложение на кандидата, това може да бъде отбелязано в свободен текст (напр. „няма данни“; „не е приложимо“; „не се отнася до организацията на кандидата“ и т.н.).

д) Пояснителен текст

Кандидатите трябва да четат внимателно пояснителните текстове под въпросите, които са зададени в т. III (в сив цвят) на настоящото указание. Тези текстове са за

допълнителна насока каква информация да включите в отговора на съответния въпрос.

f) Линкове към материали, които са част от проекта

Във формуляра могат да се добавят връзки/линкове към електронни ресурси. Линковете могат да бъдат препратки към Ваши електронни страници или хранилища като Google Drive, Vox, OneDrive, Dropbox и др. Необходимо е линковете да водят само към конкретните документи/ресурси, които искате да споделите; документите трябва да могат да бъдат преглеждани и записвани свободно и препращани, без да се иска специално разрешение. Моля проверете дали връзките/линковете водят към верните документи и дали се отварят от различни компютри. Линковете ще бъдат проверени и от РУО като част от задължението им за установяване на допустимост.

г) Изпращане на попълнения формуляр и потвърждение

Попълненият формуляр се изпраща с натискане на бутона „Изпрати“. След изпращане ще се отвори нов прозорец със следното съобщение: „Успешно подадохте формуляр за включване в мрежата на иновативните училища на България за учебната 2017/2018 година! Това съобщение е потвърждение, че формулярът е изпратен успешно. Няма да получите друго потвърждение по имейл или на хартиен носител!“. Това е единственото съобщение, с което се потвърждава успешното изпращане и получаване на формуляра.

h) За въпроси

Въпроси, свързани с попълването и изпращането на формуляра, можете да задавате в работно време към:

1. г-жа Наталия Михалевска – председател на проекта, на следните координати:
n.mihalevska@mon.bg и на тел. 02/921 7430;
2. г-н Асен Александров – заместник – председател, на следните координати:
a.alexandrov@mon.bg и на тел. 02/952 1309;
3. г-жа Ренета Димитрова – държавен експерт в МОН, на следните координати:
rb.dimitrova@mon.bg и на тел. 02/921 7586;

4. г-н Борис Шейнин – главен експерт в МОН, на следните координати: b.sheynin@mon.bg и на тел. 02/921 7710;
5. г-жа Милена Тодорова – главен експерт в МОН, на следните координати: m.todorova@mon.bg и на тел. 02/921 769;
6. г-жа Ваня Карабашева – технически секретар в МОН, на следните координати: v.karabasheva@mon.bg и на тел. 02/921 7431.

III. Пояснителни текстове към въпросите във формуляра за включване в мрежата на иновативните училища на България за учебната 2017/2018 година.

Следват въпросите в последователността и формулировката на формуляра.

Символът (*) означава задължителен за попълване въпрос.

1. Данни за училището:

- 1.1. Код по АДМИН:*
- 1.2. Име на училището:*
- 1.3. Област:*
- 1.4. Община:*
- 1.5. Населено място:*
- 1.6. Интернет страница и линк към официалната страница на училището в социалната мрежа (ако има):*
- 1.7. Тип училище:*

  - начално
  - основно
  - профилирана гимназия
  - професионална гимназия
  - обединено
  - средно
  - друго

- 1.8. Има ли училището специален статут:*

- защитено
- средищно
- национално
- друго
- не

1.9. Вид финансиране:*

- държавно
- общинско
- частно

1.10. Моля посочете броя на учениците от Вашето училище през текущата учебна година и предходните три години:*

1.11. Моля посочете средния успех за последните три години на учениците от училището по етапи:*

Когато не може да бъде посочен среден успех (пр. иновацията се отнася за новопостъпили ученици или друга причина), запишете не е приложимо.

1.12. Брой педагогически специалисти:*

1.13. През последните три учебни години колко учители от Вашето училище са преминали през обучение за професионално развитие и какъв процент от общия брой учители са те?*

1.14. Моля посочете какъв е бюджетът на училището за преходната учебна година.*

1.15. Формулирайте визията си за развитие на училището в следващите 5 години. С какво предлаганата иновация ще допринесе за реализиране на Вашата визия? (До 100 думи):*

1.16. Опишете накратко до три проекта, осъществени от училищния екип, които имат отношение към иновацията, която искате да предложите (ако е приложимо) (до 250 думи):*

Моля запишете името и кратка информация за проекта, кои са партньорите, програмата, по която е реализиран (ако има такива). Кажете точно и ясно как този проект е свързан с иновацията, която искате да предложите.

2. Самооценка на състоянието на елементите на училищния живот (Отбележете по една категория за всеки ред, който се отнася за Вашето училище).*

За тристепенната скала за актуалното състояние на елементите (уч. среда, управление, педагогически подходи) :

Традиционен модел - свързан с приоритетно отразяване и прилагане на нормите, правилата и традициите, навиците и натрупания и доказан опит.

Иновативен модел - свързан с приоритетно отразяване и прилагане на нови, рискови, разнообразни решения, подходи и стратегии.

Специфичен модел - свързан с приоритетно въздействие върху решаването на елементи от състоянието по специален, нетипичен начин, търсене на оригинални ефекти за преодоляване на частен случай.

2.1. Управление и организация на училището (До 200 думи):*

Оценете настоящата структура на ръководство и организация във Вашето училище и накратко обяснете как тези модели допринасят да се повишат ангажираността, разбирането и представянето на учениците. Вземете предвид следното:

- Как работите с колектива си за разработване на съвременни училищни практики (методи на преподаване, урочни единици, интегрирани уроци и др.) и синхронизирането им с ДОС?
- Как си взаимодействат учителите за изграждането на професионални учителски общности и обмяна на положителен професионален опит?
- Дейности за задържане и развитие на педагогическите специалисти.

2.2. Методи на преподаване (До 200 думи):*

Оценете различните методи на преподаване, които се използват в класната стая. Вземете предвид следното:

- Кой от методите на преподаване във Вашето училище осигуряват високо ниво на творческо и критично мислене на ученика и активно участие в учебния процес?
- Как се променят методите на преподаване при различните класове и възрасти?
- Как методите на преподаване във Вашето училище осигуряват индивидуален подход и подкрепа за всеки ученик?

2.3. Учебна среда (До 200 думи):*

Оценете учебната среда във Вашето училище и как тя подпомага учениците, преподавателския състав и родителите. Вземете под внимание следното:

- В каква степен сте създали училищна култура, където всеки може да се учи според своите възможности?
- Как физическата среда и оборудването в класните стаи подпомагат ученето и активността на учениците?
- Как Вашето училище създава атмосфера, в която родителите се чувстват добре дошли и им помага да осъзнаят различни начини, чрез които да помагат на децата си вкъщи и в училище?
- Как се осъществява обменът на информация в училището? Какви системи се използват, за да се поощрят ученето и общуването?

2.4. Учебно съдържание, учебни програми и учебни планове (До 200 думи):*

Оценете как Вашият преподавателски състав познава и разбира държавните образователни стандарти и създава уроци, които ангажират всички ученици в класната стая и развиват творческото и критичното мислене. Имайте предвид следното:

- Работят ли учителите Ви съвместно за разработване на нови уроци? Дайте примери.
- Как колективът модифицира и/или обогатява учебното съдържание/учебната програма, за да осигури по-качествено обучение за всички ученици?

Описание на иновацията

3. Цел на иновацията:*

Опишете Вашата визия за иновацията, която предлагате. Тази визия трябва да опише какво Вашето училище възнамерява да постигне в следващите 1 до 4 години (До 100 думи).

3.1. Мотиви за предложената иновация:*

В този раздел идентифицирайте организационните и/или съдържателни проблеми, които трябва да реши Вашето училище (До 100 думи).

4. Подробно описание на иновативния процес и иновацията за периода на проекта.

Периодът на проекта може да бъде от 1 до 4 учебни години, започвайки от 2017/2018 година.

4.1. Моля посочете в кои елементи е насочена Вашата иновация. Можете да изберете всички, за които се отнася:*

- иновативни елементи по отношение на организацията и/или съдържанието на обучението
- организиране по нов или усъвършенстван начин управлението, обучението и образователната среда;
- използване на нови методи на преподаване;
- разработване по нов начин на учебно съдържание, учебни планове и учебни програми.

4.2. Моля посочете само една област , върху която ще е Вашият основен фокус през първите 1--2 години.*

Тук трябва да изберете само една от четирите области.

- иновативни елементи по отношение на организацията и/или съдържанието на обучението;
- организиране по нов или усъвършенстван начин на управлението, обучението и образователната среда;
- използване на нови методи на преподаване;
- разработване по нов начин на учебно съдържание, учебни програми и учебни планове.

4.3. Опишете Вашата иновация:*

Опишете какво точно смятате да правите различно и защо, за всяка от описаните в т. 4.1 области(там където е приложимо). На кои етапи или класове смятате да се фокусирате. Колко ученици, учители, а възможно и родители ще бъдат включени? Каква е продължителността на иновацията? Какви резултати смятате да постигнете и как ще ги измервате? Какво трябва да постигнете, за да считате , че проектът Ви е изпълнен успешно (не повече от 500 думи)?

4.3.1. Ако сте избрали и „Учебно съдържание, учебни програми и учебни планове“ във въпрос 4.1. моля да опишете кратко иновацията си в тази област (до 300 думи):

Попълнете въпроса, само ако сте избрали и тази област.

4.4. Информация за квалификацията на учителите, включени в иновативния процес. Как ще подберем, подкрепяме и развиваме екипа за осъществяване на иновацията?*

Опишете колко и какви учители са включени в иновативния процес, каква е тяхната квалификация. Опишете как ще подберете, организирате, подкрепяте, разширявате и мотивирате екипа, осъществяващ иновацията. Тук може да включите разпределение на средства, графици, статии, книги, видеоматериали, срещи, квалификации, наблюдение и обмен на добри практики и т.н. (До 250 думи).

4.5. Информация за учениците, включени в иновацията:*

Опишете броя на учениците, включени в иновативния процес, от кои класове са , обща информация за социалния статус, успеха и поведението на преобладаващата група от ученици. Предвижда ли се промяна на целевата група ученици (като включване на нови ученици или отпадане на част от ангажираните) през периода на иновацията (До 250 думи).

4.6. Очаквани резултати за педагогическия персонал по години:*

Основавайки се на визията Ви за предлаганата иновация, която описахте по-горе , какво по-различно от сега Вашите учители ще знаят и ще могат да правят в края на всяка година на проекта? Какво ново ще можете да видите и чуете в техните класни стаи? (До 200 думи).

4.7. Очаквани резултати за учениците по години:*

Основавайки се на визията Ви за предлаганата иновация, която описахте по-горе, какво по-различно от сега Вашите ученици ще знаят и ще могат да правят в края на всяка година от проекта? Какво ново ще можете да видите и чуете в техните класни стаи? Използвайте измерими индикатори (До 200 думи).

4.8. Очаквани резултати за други заинтересовани страни по години (ако е приложимо):

Ако предлаганата иновация се очаква да предизвика промяна в друга група (пр. родители, общественост), моля опишете очакваните резултати (До 100 думи).

5. План за изпълнението на иновацията по учебни години:*

План за изпълнението на иновацията по учебни години*

Вие и Вашият екип за реализиране на иновацията ще предприемете малки стъпки за осъществяване на своите идеи. Опишете в рамките до 4-5 стъпки за всяка година нещата, които Вашият екип трябва да изпълни. Обърнете внимание на:

- Предвидени дейности за квалификация на педагогическите специалисти;
- Мерки за управление на прехода и преодоляване на съпротивата срещу иновацията;
- Дейности за изграждане на ефективни професионално-учебни общности;
- Включване на външни ресурси (родители, НПО, спортни организации и др.) в изпълнение на проекта;
- Наличие на коригиращи мерки в случай на неочаквани промени.

5.1. План за реализиране през учебната 2017/2018 година:*

Опишете в рамките до 4-5 стъпки нещата, които Вашият екип трябва да научи и реализира. Използвайте измерими индикатори (Не повече от 200 думи).

5.2. План за реализиране през учебната 2018/2019 година (ако е приложимо):

Опишете в рамките до 4-5 стъпки нещата, които Вашият екип трябва да научи и реализира. Използвайте измерими индикатори (Не повече от 200 думи).

5.3. План за реализиране през учебната 2019/2020 година (ако е приложимо):

Опишете в рамките до 4-5 стъпки нещата, които Вашият екип трябва да научи и реализира. Използвайте измерими индикатори (Не повече от 200 думи).

5.4. План за реализиране през учебната 2020/2021 година (ако е приложимо):

Опишете в рамките до 4-5 стъпки нещата, които Вашият екип трябва да научи и реализира. Използвайте измерими индикатори (Не повече от 200 думи).

6. Съответствие на иновацията с принципите и целите на националните и европейски образователни приоритети, както и със заложените цели в проекта

6.1. Ключовите компетентности в Европейската референтна рамка:*

Отбележете кои от компетентностите предвижда да развие Вашият иновативен план.

- **Общуване на роден език**

- Общуване на чужди езици
- Математическа компетентност и основни компетентности в природните науки и технологиите
- Дигитална компетентност (ИКТ)
- Умения за учене
- Обществени и граждански компетентности
- Инициативност и предприемачество
- Културна осъзнатост и творчество

6.2. „България 2020г.“: Националните приоритети в образованието и науката:*

Отбележете с кои Националните приоритети в образованието и науката е свързан Вашият иновативен план.

- Подобряване обхвата на децата в ученическа възраст, превенция на отпадането и създаване на възможности за връщане в образователната системата;
- Подобряване на качеството на образованието;
- Въвеждане на система за продължаваща квалификация и кариерно развитие на педагогическите специалисти;
- Осигуряване на необходимите ресурси и материална база, включително чрез подобряване на системата на контрол и управление;
- Създаване на цялостна рамка на системата за учене през целия живот;
- Условия за признаване на резултатите от неформално и самостоятелно учене, наваксващи програми за ограмотяване на възрастни.

7. Възможност за разширяване на обхвата на иновативния процес:*

Опишете как предвиждате да се разшири обхватът на иновацията на ниво училище сред други ученици, учители, предметни области, организационни структури и т.н. (До 200 думи).С

8. Възможност за мултиплициране на училищния опит и добрите практики (До 200 думи):*

Една от основните цели на програмата за иновативни училища е да създава и разпространява из цялата страна иновативни педагогически, управленски и организационни практики. Опишете как възнамерявате да разпространите своя училищен опит на регионално, областно и национално ниво.

9. Състояние и приложимост на материално-техническата база на училището в полза на предвидените иновации, осигурена сигурност и безопасни условия на обучение (До 200 думи):*

10. Информация за съответствие с изискванията в ДОС за организацията на дейностите в училищното образование, за общообразователната подготовка и за учебния план.*

Училищните проекти за иновации, които се отнасят до разработване по нов начин на учебни планове или учебни програми могат да бъдат само за учениците, които през учебната 2017-2018 година са в I, II, V, VI и в VIII клас.

Съответстват ли предлаганите промени в иновативния план с изискванията на стандартите отнасящи се за иновативните училища? Ако е необходимо посочете линк, където може да се сравнят предлаганите промени и изискванията на стандартите.

10.1. Информация за съответствие с изискванията в ДОС за организацията на дейностите в училищното образование:*

Съответстват ли предлаганите промени в иновативния план с изискванията на стандарта отнасящи се за иновативните училища? Ако е необходимо посочете линк, където може да се сравнят предлаганите промени и изискванията на стандарта. Ако се възползвате от допълнителните възможности за иновативните училища в този стандарт, моля запишете как (До 100 думи).

10.2. Информация за съответствие с изискванията в ДОС за общообразователната подготовка (До 100 думи):*

Съответстват ли предлаганите промени в иновативния план с изискванията на стандарта отнасящи се за иновативните училища? Ако е необходимо посочете линк, където може да се сравнят предлаганите промени и изискванията на стандарта. Ако се възползвате от

допълнителните възможности за иновативните училища в този стандарт, моля запишете как.

10.3. Информация за съответствие с изискванията в ДОС за учебния план (до 100 думи):*

Съответстват ли предлаганите промени в иновативния план с изискванията на стандарта отнасящи се за иновативните училища? Ако е необходимо посочете линк, където може да се сравнят предлаганите промени и изискванията на стандарта. Ако се възползвате от допълнителните възможности за иновативните училища в този стандарт, моля запишете как.

11. Информация за научни данни и други доказателства, свързани с ефективната приложимост на предложените иновации (до 150 думи).*

Тук могат да бъдат добавени връзки към външни източници, видео, документи, сайтове и др.

12. Приложения съгласно чл. 71, ал. 5 от НАРЕДБА № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование:*

- Събрани декларации от родителите

Връзка към декларация от родител: <https://goo.gl/Bieyki>

Попълва се от директора. Декларациите се съхраняват в училище. Общественият съвет декларира съгласие за участие на учениците, които ще бъдат приети в I, V или в VIII клас през учебната 2017/2018 година.

- Становище от началника на съответното РУО

Становището ще бъде изпратено до МОН по служебен път. За целта Ви препоръчваме да съгласувате своите документи преди крайния срок на подаването на заявлението. След 31 януари формулярите и документите към тях не могат да бъдат преразглеждани!

Моля поставете връзка (линк) към сканирани копия на следните документи:

- решение на Педагогическия съвет*

- **нови учебни планове и програми (ако е приложимо)**

Училищните проекти за иновации, които се отнасят до разработване по нов начин на учебни планове или учебни програми могат да бъдат само за учениците, които през учебната 2017-2018г. са в I, II, V, VI и в VIII клас.

За всяка от четирите позиции сложете отделен линк/връзка към сканирания документ.

Важно за всички сканирани документи с повече от 1 страница! Моля запаметете всички страници от документа, като един PDF файл, а не всяка страница на отделен файл. Проверете дали линковете се отварят и от друг компютър и дали сканираните копия на документите се четат. Сканираните документи могат да бъдат цветни или черно-бели. Възможно е в електронния формуляр документите да се добавят като прикачени файлове.

12.1. Особености и специфични/уникални характеристики на Вашето училище:

В тази точка може да поставите линкове към видеа, презентации, галерия от снимки и други нагледни материали, отразяващи настоящия училищен живот и подготовката на Вашето училище за иновацията, която искате да предложите.

13. Ресурсна обезпеченост на иновацията:*

Опишете какви средства са необходими за осъществяване на описаната иновация, за допълнителна квалификация, допълнителни часове (щатове), материално-техническо оборудване, разработване на авторски програми и други за всяка една от годините на иновацията. Определете допълнителните ресурси, чието придобиване може да е необходимо, или наличните ресурси, които са нуждаят от допълнително разработване, за да бъде подкрепена иновацията.

Може да приложите и линк към таблица с очаквани разходи (не повече от 250 думи).

14. Данни за контакт*

14.1. Име на директор*

14.2. Електронна поща на директор*

14.3. Лице за контакт*

14.4. Електронна поща на лицето за контакт*

14.5. Телефонен номер на лицето за контакт*

IV. Оценяване на кандидатурите

1. Критерии за оценяване

Критериите за оценяване на училищните проекти за иновации са съгласно чл. 72 от Наредба № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование:

- ясна и конкретна цел на проекта, свързана с повишаване качеството на образованието;
- съответствие на предложените дейности с целите в проекта;
- възможност за проследяване на въздействието от иновативния процес и иновацията върху качеството на образованието;
- измеримост на очакваните резултати;
- приложимост на иновацията и възможности за мултиплициране;
- съответствие с изискванията в държавните образователни стандарти за учебния план, за организацията на дейностите в училищното образование и за общообразователната подготовка.

V. Нормативни документи

1. ЗАКОН ЗА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

В сила от 01.08.2016 г.

Обн. ДВ. бр.79 от 13 Октомври 2015г.

Чл. 38.

(1) Според етапа или степента на образование неспециализираните училища са:

1. начални (I - IV клас включително);
2. основни (I - VII клас включително);
3. гимназии (VIII - XII клас включително);
4. обединени (I - X клас включително);
5. средни (I - XII клас включително).

(6) Неспециализирани училища по ал. 1 могат да бъдат обявени за иновативни училища с решение на Министерския съвет по предложение на министъра на образованието и науката, при спазване на изискванията, определени в ал. 7 и в държавните образователни стандарти по ал. 8.

(7) Иновативни училища са училища, които постигат подобряване на качеството на образованието, като:

1. разработват и въвеждат иновативни елементи по отношение на организацията и/или съдържанието на обучението;
2. организират по нов или усъвършенстван начин управлението, обучението и учебната среда;
3. използват нови методи на преподаване;
4. разработват по нов начин учебно съдържание, учебни програми и учебни планове.

(8) Критериите за определянето на училищата като иновативни в съответствие с изискванията на този закон се уреждат в държавния образователен стандарт за учебния план, държавния образователен стандарт за общообразователната подготовка, държавния образователен стандарт за организацията на дейностите в училищното образование и в държавния образователен стандарт за институциите.

II.1. НАРЕДБА № 9 от 19.08.2016 г. за институциите в системата на предучилищното и училищното образование Обн. - ДВ, бр. 68 от 30.08.2016 г., в сила от 30.08.2016 г. Издадена от министъра на образованието и науката (Определяне на иновативни училища, Раздел II)

70. (1) Неспециализираните държавни, общински и частни училища могат да бъдат определяни за иновативни училища.

За иновативни се определят училищата, които извършват целенасочена, планирана и контролирана промяна, чрез въвеждане на иновативни практики, с които се решават организационни и съдържателни проблеми в образователния процес.

Иновацията в училище е крайният резултат от иновационната дейност, получила реализация във вид на нов образователен продукт или усъвършенстван процес, използван в практическата дейност.

Иновативните училища са училища, които постигат подобряване на качеството на образованието, като:

1. разработват и въвеждат иновативни елементи по отношение на организацията и/или съдържанието на обучението;
2. организират по нов или усъвършенстван начин управлението, обучението и образователната среда;
3. използват нови методи на преподаване;
4. разработват по нов начин учебно съдържание, учебни програми и учебни планове.

Чл. 71. (1) Училищата представят до 31 януари в Министерството на образованието и науката училищни проекти за иновации, приети от педагогическите съвети и одобрени от родителите на учениците, включени в проекта.

(2) Училищните проекти за иновации съдържат:

1. мотиви за предложената иновация, свързани с обективни данни и анализи на състоянието и елементите на училищния живот;
2. цел на иновацията;
3. подробно описание на иновативния процес и иновацията за определения в проекта период;
4. план за изпълнението по учебни години;
5. съответствие на иновацията с принципите и целите на националните и европейските образователни приоритети, както и със заложените цели в проекта;

6. възможност за разширяване на обхвата на иновативния процес;
7. възможност за мултиплициране на училищния опит и добрите практики;
8. информация за учениците, включени в иновативния процес;
9. информация за квалификацията на учителите, включени в иновативния процес;
10. състояние и приложимост на материално-техническата база на училището в полза на предвидените иновации, осигурена сигурност и безопасни условия на обучение;
11. информация за съответствие с изискванията в ДОС за организацията на дейностите в училищното образование, за общообразователната подготовка и за учебния план;
12. информация за научни данни и доказателства, свързани с ефективната приложимост на предложените иновации.

Описаният иновативен процес в училищните проекти за иновации може да бъде с продължителност до 4 години и да обхваща всички или част от участниците в образователния процес в училището, като за всяка учебна година се описват конкретно етапите на напредъка и резултатите.

В училищните проекти за иновации се определят целите и идеите, свързани с личностното, интелектуалното и емоционалното развитие на учениците с изключение на тези, които внушават верски убеждения и тяхното практикуване.

Към училищния проект за иновации се прилагат учебните планове в случаите, когато иновацията ги засяга, становище от началника на съответното РУО, решение на педагогическия съвет и декларации от родителите.

Чл. 72. Критериите за оценяване на училищните проекти за иновации са:

1. ясна и конкретна цел на проекта, свързана с повишаване качеството на образованието;
2. съответствие на предложените дейности с целите в проекта;
3. възможност за проследяване на въздействието от иновативния процес и иновацията върху качеството на образованието;
4. измеримост на очакваните резултати;
5. приложимост на иновацията и възможности за мултиплициране;
6. съответствие с изискванията в държавните образователни стандарти за учебния план, за организацията на дейностите в училищното образование и за общообразователната подготовка.

Чл. 73. (1) Към министъра на образованието и науката се създава Комисия за иновативните училища с участието на психолози, социолози, педагогически специалисти, представители на

научната общност, физически и юридически лица с доказан опит при създаване и приложение на иновации в областта на образованието, науката и технологиите.

Комисията за иновативните училища разглежда и оценява постъпилите в Министерството на образованието и науката училищни проекти за иновации.

Комисията за иновативните училища предлага ежегодно на министъра на образованието и науката проект на Списък на иновативните училища.

Чл. 74. Министърът на образованието и науката в срок до 31 май внася в Министерския съвет предложение за приемане на Списък на иновативните училища за предстоящата учебна година.

Чл. 75. (1) Началникът на съответното РУО извършва мониторинг на иновативната дейност в училищата от областта и дава становище за резултатите от иновативния процес.

(2) Комисията за иновативните училища прави предложения до министъра на образованието и науката за отписване от Списъка на иновативните училища при следните обстоятелства:

1. констатирани несъответствия между целите на училищните проекти за иновации и постигнатите резултати;
2. неспазване на държавните образователни стандарти в системата на предучилищното и училищното образование;
3. констатиране, че при прилагане на училищните проекти за иновации се използват верски убеждения и/или нетолерантност;
4. мотивирано писмено искане от не по-малко от 2/3 от родителите/настойниците на учениците, включени в училищния проект за иновации;
5. мотивирано писмено искане от директора на училището след решение на педагогическия съвет;
6. мотивирано писмено искане от председателя на обществения съвет след решение на обществения съвет в училището.

76. В случаите по чл. 75, ал. 2 министърът на образованието и науката внася в Министерския съвет предложение за отписване на училището от Списъка на иновативните училища за предстоящата учебна година.

II.2. НАРЕДБА № 5 от 30.11.2015 г. за общообразователната подготовка

Обн. - ДВ, бр. 95 от 08.12.2015 г., в сила от 08.12.2015 г., издадена от министъра на образованието и науката

Чл. 1. (1) С тази наредба се определя държавният образователен стандарт за общообразователната подготовка, както и:

1. структурата на учебните програми по общообразователните учебни предмети;
  2. структурата на годишното тематично разпределение;
  3. изискванията към интегративните и новите допълнителни общообразователни учебни предмети в иновативните училища.
- .....

Чл. 4. (3) Изключения се допускат при условия и по ред, определени в държавния образователен стандарт за учебния план за иновативните училища, в които общообразователната подготовка в средната степен може да се придобива чрез изучаване на интегративни учебни предмети, както и на нови допълнителни общообразователни учебни предмети, различни от посочените в чл. 3, ал. 1.

.....

Чл. 7. (1) Обучението за придобиване на общообразователната подготовка по всеки от учебните предмети по чл. 3, ал. 1 се осъществява по учебни програми, в които въз основа на съответните изисквания по чл. 6, ал. 1 се конкретизират компетентностите на учениците като очаквани резултати от обучението за класа.

Учебните програми по ал. 1 определят целите на обучението, учебното съдържание и резултатите от обучението за съответния общообразователен учебен предмет в съответния клас.

Изключения по ал. 1 се допускат за иновативните училища, за които учебни програми по всеки от общообразователните предмети по чл. 3, ал. 1 може да се утвърждават в съответствие с изискванията по чл. 6, ал. 1 за един или повече класове или за целия за етап от степента, в които учебното съдържание от утвърдените по ал. 2 учебни програми е реструктурирано в рамките на отделния клас или между класовете в етапа.

За обучението по учебните предмети по чл. 5 в иновативните училища учебните програми конкретизират компетентностите на учениците като очаквани резултати от обучението за класа.

Чл. 8. (1) Всяка учебна програма съдържа:

1. кратко представяне на учебната програма;
2. очаквани резултати от обучението по учебния предмет в края на класа за постигане на компетентностите, посочени в съответните изисквания по чл. 6, ал. 1, а за учебните програми за повече от един клас в иновативните училища - в края на класовете;
3. учебно съдържание (теми, компетентности като очаквани резултати от обучението, нови понятия);
4. препоръчително процентно разпределение на задължителните учебни часове за годината;
5. специфични методи и форми за оценяване на постиженията на учениците;
6. дейности за придобиване на ключовите компетентности, както и междупредметни връзки.

(2) Учебните програми по учебния предмет чужд език се разработват за последователно покриване на общите нива на компетентност, определени от Общата европейска езикова рамка.

Чл. 9. (1) Учебните програми по чл. 7, ал. 1 се утвърждават от министъра на образованието и науката.

(2) Учебните програми по чл. 7, ал. 3 и 4 за иновативните училища се утвърждават от директора на училището.

II.3. НАРЕДБА № 4 от 30 ноември 2015 г. за учебния план

Чл. 1. (1) С тази наредба се определя държавният образователен стандарт за учебния план.

(2) Държавният образователен стандарт за учебния план определя:

1. характеристиките, съдържанието и структурата на учебния план;
2. рамковите учебни планове в зависимост от степента и вида на образованието и спецификата и формата на обучението;
3. структурата на училищните и на индивидуалните учебни планове, както и условията и реда за тяхното утвърждаване;
4. изискванията към училищните учебни планове на иновативните училища.

.....

Чл. 3. (1) Общият брой учебни часове от раздел А и раздел Б за една учебна седмица е, както следва:

1. двадесет и два учебни часа – в I клас;

2. двадесет и три учебни часа – във II клас;
3. двадесет и седем учебни часа – в III и в IV клас;
4. тридесет учебни часа – от V до VI клас;
5. тридесет и един учебни часа – в VII клас;
6. тридесет и два учебни часа – от VIII до XII клас;
7. до четиридесет учебни часа – за обучението чрез работа (дуалната система на обучение) в XI и в XII клас, в които се включва и времето за практика на определеното работно място.

(2) За иновативните училища се допуска увеличение с до 10% на общия брой часове от раздел А и раздел Б.

.....
Чл. 4. (1) Общият брой учебни седмици за една учебна година е, както следва:

.....
(2) Изключения по ал. 1 се допускат:

.....
(3). За иновативните училища – за които, в зависимост от иновативните елементи, общият брой на учебните седмици за една учебна година може да бъде увеличен, но не повече от 38 учебни седмици

.....
Чл. 14. (1) Всяко училище при спазване на разпоредбите на тази наредба разработва свой училищен учебен план въз основа на избран рамков учебен план или типов учебен план, който отговаря на вида на образованието и на спецификите на обучението. Избраният рамков или типов учебен план се прилага за целия етап, съответно цялата степен на образование.

Училищният учебен план се утвърждава за всяка учебна година за всяка паралелка с изключение на училищните учебни планове на иновативните училища, които може да се утвърждават и за всички класове от определен етап от степента на образование.

.....
Чл. 15. За училищните учебни планове на отделни паралелки в дневна форма на обучение в иновативните училища се допуска:

1. различно от утвърденото в рамковите или типовите учебни планове разпределение на учебните предмети между класовете в рамките на етапа, при изпълнение на общия брой часове по съответните предмети за етапа;

2. в случаите по т. 3 – включване в раздел А на нови или интегрирани общообразователни учебни предмети, като общият брой учебни часове за всички такива предмети не може да надвишава 10% от общия брой учебни часове за всеки етап;

3. в случаите по т. 2 – намаляване на учебното време, но не с повече от 30%, предвидено за изучаване на всеки от общообразователните учебни предмети в раздел А, и с не повече от 10% от общия брой учебни часове за всеки етап;

4. в случаите по т. 5 – включване в раздел А и в раздел Б на нови или интегрирани учебни предмети/модули от професионалната подготовка, като общият брой учебни часове за всички такива предмети не може да надвишава 10% от общия брой учебни часове за всеки етап;

5. в случаите по т. 4 – намаляване на учебното време, но не с повече от 30%, предвидено за изучаване на всеки от професионалните учебни предмети/модули в раздел А и/или раздел Б на съответния типов учебен план, и с не повече от 10% от общия брой учебни часове за всеки етап;

6. разпределение на учебното време за изучаване на учебните предмети, предвидени в раздел А на рамковия или в раздел А и/или в раздел Б на типовия учебен план, в повече на брой учебни часове и/или учебни седмици в отделния клас, ако това се налага поради включване на нови или интегрирани учебни предмети/модули.

.....
II.4. НАРЕДБА № 10 от 01.09.2016 г. за организация на дейностите в училищното образование Обн. - ДВ, бр. 73 от 16.09.2016 г., в сила от 01.09.2016 г., издадена от министъра на образованието и науката

Чл. 1. (3) С тази наредба се уреждат и изискванията към иновативните елементи в организацията на дейностите в иновативните училища.

.....
Чл. 7. (5) Продължителността на учебния час може да бъде различна в иновативните училища в зависимост от иновативните елементи, но не по-малко от продължителността на учебния час по ал. 1 и не повече от 60 минути.

Чл. 9. (6) Последователни учебни часове може да се организират без почивка между тях по решение на педагогическия съвет на училището по:

.....

(5) учебен план в иновативните училища в зависимост от иновативните елементи, но не повече от два последователни учебни часа.

(7) Почивките между учебните часове в иновативните училища могат да са с различна продължителност в зависимост от иновативните елементи.

Чл. 12. (1) За определен учебен ден директорът на училището може със заповед да определи различно от утвърденото седмично разписание разпределение на учебните часове при:

.....

4. иновативните паралелки в зависимост от иновативните елементи.

(2) В заповедта по ал. 1 задължително се описват обстоятелствата, наложили определянето на различно от седмичното разписание разпределение на учебните часове в учебния ден.

.....

Чл. 17. (1) Целодневната организация на учебния ден се организира за ученици в дневна и комбинирана форма на обучение и включва провеждането на учебни часове по училищния учебен план, дейности по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и занимания по интереси.

(2) Целодневната организация на учебния ден в иновативните училища може да бъде различна от дейностите по ал. 1 в зависимост от иновативните елементи.

.....

Чл. 20. (1) При целодневната организация на учебния ден учебните часове от седмичното разписание се провеждат в самостоятелен блок до обяд или след обяд, а дейностите по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и заниманията по интереси се провеждат съответно след обяд или преди обяд.

При целодневната организация на учебния ден за учениците от I до IV клас по паралелки учебните часове по седмичното разписание може да се редуват с дейностите по самоподготовка, по организиран отход и физическа активност и заниманията по интереси в смесен блок сутрин и след обяд.

При целодневната организация на учебния ден за учениците от I до IV клас в иновативните училища могат да се прилагат ал. 1 и 2 съобразно иновацията.

КРАЙ. ТОЗИ ДОКУМЕНТ СЪДЪРЖА 27 СТРАНИЦИ.